

Uchwała Nr 4200/II/129/2022

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 28 października 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Wilamowice pożyczki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w wysokości 1.470.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Krystyna Zawisłak

Tadeusz Stawowczyk

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Wilamowice** pożyczki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w wysokości 1.470.000 zł.

§ 2.

Traci moc uchwała II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Nr 4200/II/53/2022 z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Wilamowice pożyczki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w wysokości 1.470.000 zł.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Gminę Wilamowice została wydana na wniosek Burmistrza Wilamowic Nr Fn.3051.23.2022 z dnia 4 października 2022 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia pożyczki jest Uchwała Rady Miejskiej w

Wilamowicach NR L/383/22 z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w wysokości 1.470.000 zł. Zgodnie z Uchwałą pożyczka w kwocie 1.470.000 zł zostanie zaciągnięta w 2022 roku z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie zadania pn., „Budowa Przedszkola w Pisarzowicach”. Spłata pożyczki, zgodnie ze złożonym wnioskiem, przypadać będzie na lata 2023-2027 według następującego harmonogramu:

- 2023 rok – kwota 261.000 zł,
- 2024 rok – kwota 348.000 zł,
- 2025 rok – kwota 348.000 zł,
- 2026 rok – kwota 348.000 zł,
- 2027 rok – kwota 165.000 zł.

Źródłem spłaty pożyczki będą dochody własne budżetu Gminy Wilamowice.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Wilamowice, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2022 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	97.287.667,45 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	21.512.586,32 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanej pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>1.470.000,00 zł,</i>
- <i>pozostałych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.120.000,00 zł,</i>
- <i>kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.500.000,00 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>		
	<i>w kwocie</i>	<i>7.869.997,69 zł,</i>
- <i>niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>184.409,63 zł,</i>
- <i>wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych</i>	<i>w kwocie</i>	<i>7.148.964,00 zł,</i>

- *przychody ze spłaty pożyczki udzielonej ze środków publicznych*

w kwocie *219.215,00 zł,*

- **wydatki ogółem** **113.886.639,77 zł,**

- **rozchody ogółem** **4.913.614,00 zł,**

w tym z tytułu:

- *spłaty pożyczek* *1.023.500,00 zł,*

- *spłaty kredytów* *875.000,00 zł,*

- *przelewy na rachunki lokat* *3.015.114,00 zł.*

Uchwała budżetowa Gminy Wilamowice podjęta na 2022 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1634 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 4.191.500 zł, w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2022 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.). Do ustalenia powyższej relacji na lata 2023-2025 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co wynika z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowa wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Skład Orzekający stwierdza jednak, że zaplanowana w budżecie różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny w kwocie - 911.250 zł, a spełnienie omawianej relacji następuje dopiero po uwzględnieniu tytułów z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym

budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Wilamowice jest Uchwała Rady Miejskiej w Wilamowicach NR XLI/318/21 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wilamowice na lata 2022-2029 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia kredytu i pożyczki, w tym również pożyczki, której dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowej pożyczki budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia wykazanego w poz. 2.1.2 prognozy w latach 2023-2025 w wysokości 61.823,24 zł. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują wydatki na obsługę długu od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczenia wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczony jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Wilamowice wskaźnik obliczony jest w oparciu o okres 7-letni zgodnie z wyborem dokonany przez Burmistrza Wilamowic na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Poczynając od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczony jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących

o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.), art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1550), art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.), art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.) oraz art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1692 ze zm.).

Przejsiowo, na podstawie z art. 7 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964), relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, z tym, że regionalna izba obrachunkowa, wydając opinie z art. 91 ust. 2, art. 230 ust. 3 i 4 oraz art. 246 ustawy o finansach publicznych ocenia wpływ niezachowania tej relacji na realizację zadań publicznych

W latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych, **a zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych**, co wynika z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wilamowice wraz ze zmianami wynika, że w latach 2022-2027, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata pożyczki wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te, po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych, aktualnie wynoszą:

- w roku 2022 – 3,59%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,70%,

- w roku 2023 – 4,09%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,60%,
- w roku 2024 – 3,97%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,69%,
- w roku 2025 – 3,95%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,72%,
- w roku 2026 – 4,08%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,50%,
- w roku 2027 – 3,92%, przy dopuszczalnym wskaźniku 8,50%.

Planowana w 2022 roku łączna kwota długu Gminy stanowi poziom 15,7% jej planowanych dochodów budżetowych.

W ocenie Składu Orzekającego, według aktualnych danych i informacji, zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i w następnych latach jego obsługi i spłaty. Skład wnosi uwagi, ponieważ stwierdził występowanie planowanego deficytu operacyjnego w znacznej kwocie 911.250 zł w 2022 r., przy prognozowanej dla 2023 r. nadwyżce operacyjnej w wysokości 5.800.572 zł. Realizacja prognozowanych nadwyżek operacyjnych przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej w kwotach od 4 mln do 6 mln zł będzie wymagać niewątpliwie ograniczenia wydatków bieżących. W tym celu Organy Gminy powinny podjąć odpowiedzialne działania zmierzające do ograniczania bieżących kosztów funkcjonowania, a także działania mające na celu pozyskanie większych dochodów bieżących, a to z uwagi na uwarunkowania makroekonomiczne, w tym wysoką inflację, nie będzie łatwym zadaniem dla samorządu.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego, a zarazem bardzo ostrożnego zarządzania długiem tej jednostki samorządu terytorialnego, gdyż co należy podkreślić - zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak